

Odperto pismo Janiju Soršaku

Spoštovani gospod Soršak iz Državljanke liste Gregorja Viranta!

Sokirani smo prebrali vaš članek v predvolilni publikaciji Pravna država je tudi pravična, predvsem pa odlomke, s katerimi komentirate Zakon o postopkih za uveljavitev ali odpustitev odgovornosti družbenikov izbrisanih gospodarskih družb (ZPUOOD). Žal moramo ugotoviti, da ste komentirali zaletavo, saj zakona, predvsem pa razlogov za njegov nastanek, sploh niste preučili. Če bi si vzeli dobro uro časa, bi ugotovili:

Da so izbrisane gospodarske družbe najprej bile upnice. Ker svojih terjatev niso mogle izterjati zaradi več let trajajočih sodnih postopkov in stečajev, so tudi same zašle v likvidnostne težave. Po več kot dvanajstmesečni blokadi transakcijskega računa so jih razglasili za nedelujoče in jih preprosto proti volji družbenikov izbrisali. Dolgovi izbrisanih družb pa so se brez kriterijev prenesli na ustanovitelje; da sta v Sloveniji (kot drugod po svetu) dve vrsti podjetij: osebne družbe (s. p., k. d., d. n. o) in kapitalske družbe (d. o. o. in d. d.); da kapitalske družbe za svoje obveznosti odgovarjajo z vsem svojim premoženjem, ne pa tudi s premoženjem ustanoviteljev; da so "upniki" nevestno poslovali, ko so majhnim kapitalskim družbam dobavljali izdelke in storitve brez zavarovanja svojih terjatev. Potem pa so želeli svoje nevestno poslovanje sanirati z intenzivnim sodelovanjem pri sprejemanju in izvajanju Zakona o finančnem poslovanju podjetij (ZFPPod); da je Slovenija edina država v Evropi, ki je leta 1999 z Zakonom o finančnem poslovanju podjetij (ZFPPod) omogočila prenos dolgov kapitalske družbe na njene ustanovitelje, ne da bi se ugotavljali odgovornost ustanoviteljev, naklep ali elementi spregleda pravne osebnosti. Po vstopu Slovenije v EU je Slovenija s tem zakonom kršila korporativno zakonodajo EU in pravilo primarnosti zakonodaje

EU nad zakoni članic; da je s tem zakonom bil kršen Zakon o gospodarskih družbah, glede odgovornosti kapitalskih družb do svojih upnikov; da je s tem zakonom bil kršen 33. člen Ustave Republike Slovenije (zasebna lastnina družbenikov); da je sta tem zakonom bila kršena 155. in 158. člen Ustave Republike Slovenije (prepoved retroaktivne veljave pravnih aktov in pravnomočnost pravnih razmerij); da si je Ustavno sodišče Republike Slovenije izraz "aktivni družbenik" preprosto izmislilo, da bi "pokrilo" svoje odločitve glede možnosti rubeža zasebnega premoženja kot pokritje dolgov kapitalske družbe. Poleg dejstva, da EU takšnega položaja ne pozna, je takšen položaj tudi nemogoč. To je kriminalizacija podjetništva in kapitalskih naložb. Fizične osebe svoj kapital nalagajo v banke, sklade, zavarovalnice in gospodarske družbe (d. o. o. ali d. d.). Cilj njihove naložbe je kapitalski donos ali (najmanj) ohranitev vrednosti kapitala glede na inflacijo. Nikakor pa zaradi kapitalske naložbe ne morejo odgovarjati za posledice napačnih odločitev kapitalske družbe, kamor so naložili svoj kapital.

S tem zakonom je kršena socialna funkcija zasebne lastnine, ki jo zagotavlja ustava, saj se rubež zasebnega premoženja izvaja, ne da bi se ugotavljali elementi spregleda pravne osebnosti. S tem so družbeniki izbrisanih družb zašli v suženjska razmerja z upniki, saj (zaradi konformnih obresti) dolgov nikoli ne bodo mogli poplačati.

S tem zakonom je omogočen nenadzorovan in neenakomeren rubež zasebne lastnine. Upniki družbenikov izbrisanih družb so sami izbirali rubežne tarče, rubeži pa so se izvajali po principu "kdor bo prvi, rubi vse, za druge ne ostane nič".

Leta 1999 je bila povzročena krivica tisočim ustanoviteljem kapitalskih družb. Ta krivica se še vedno izvaja in je ne bo konec, saj je Slovenija edina

država, ki omogoča konformni način izračuna obresti (obresti na obresti brez zgornje omejitve). Kršene so pridobljene pravice lastnikov kapitalskih deležev v izbrisanih družbah. Družbeniki kapitalskih družb so z sklepom okrožnega sodišča o vpisu v sodni register pridobili pravico do zaščite zasebnega premoženja. Sicer pa je poseg v zasebno lastnino brez dokazovanja njenega kriminalnega porekla kršenje njene socialne funkcije, ki jo zagotavlja Ustava Republike Slovenije.

Mnoga podjetja, ki jih označujejo kot upnike, so se močno okoristila z ZFPPod. Izvajala so "posel" odkupa terjatev in pri tem masno zaslužila predvsem z konformno obračunanimi obrestmi. Tipičen primer je Mladinska knjiga, d. d.

Slovenska sodišča so za "aktivne družbenike" razglasila tudi družbenike, ki so bili v izbrisani družbi manj kot enoodstotni družbenik, v njej nikoli niso bili zaposleni in so delež celo prejeli kot darilo ali dedovanje. Izvršitelji so jim zasegli vse njihovo premoženje in nepremično premoženje. Rubeži še vedno potekajo in se zaradi "konformnega" načina obračuna obresti nikoli ne bodo končali. Mnogi odvetniki so kar nekaj let lepo služili na račun ZFPPod. Delovali so na obeh straneh: tožili izbrisane družbenike in jih tudi branili pred tožbami. Pri tem so mnogi zanemarili odvetniško etiko in pravičnost. 40.000 izbrisov in 17.800 pravnih postopkov je bil prevelik izziv.

Navedeno izvajanje krivic se želi prekiniti s sprejemom Zakona o postopkih za uveljavitev ali odpustitev odgovornosti družbenikov, izbrisanih gospodarskih družb (ZPUOOD). Če se bodo v postopku prekinitve ugotovili elementi "spregleda pravne osebnosti", torej kršitve ZGD, se bodo postopki nadaljevali, sicer pa ne.

Bojan Šušterič,
Civilna Iniciativa
nasilno izbrisanih podjetij,
Ig pri Ljubljani 2